

Alphoto

Al 50 jaar een klik

1976 - 2026

Al 50 jaar een klik

“Alphoto, al 50 jaar een klik” is een uitgave van fotoclub Alphoto in Alphen aan den Rijn, ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum.

In dit boekje staan foto's van achtereenvolgens: Jan Neleman, Hanna Bakkal, Bert Uyttenbroek, Hans ter Hoek, Martin Pagie, Henk Langerak, Rob IJsselstein, Jaap van der Linden, Ronald de Rooij, Johan Elzenga, Wiel Aretz, Hannie van der Hoorn, Jean Makkinje, Hans Mol, José Bruijsten, Fons Bitter, Gertjan van Midden, Kees Wenting, Jan Boot, Lein Kaland, Rien Stolwijk, Rob Spaans, Bert Edens, Hans Ader, Diti Oudendag, Frans Vervuurt, Frederiek van der Linden, Rob Beerenfenger, Bart Lamie, Fred Peters, Erik van den Berg, Fred Bovée, Rob de Koning, Richard van Vliet, Gerard Persoon, Marijke Groot, Martine Grooten-dorst, Erik Brouwer, Ciska van Veen, Pim Bakker en Kors de Bruin.

Samenstelling en vormgeving:
Henk Langerak

Copyright © 2026 Alphoto en de individuele fotografen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Alphoto gefeliciteerd !

Onze club bestaat 50 jaar en dat is een prestatie die er mag wezen. In de afgelopen 50 jaar hebben veel leden zich ingezet voor Alphoto. Denk aan de invulling van de clubavonden, foto-uitjes, wedstrijden, exposities en het regelen van de Topfoto-graaf.

Met elkaar is het ons gelukt om de club interessant te houden met een divers programma en onderwerpen die de leden aanspreken. We zijn voortdurend op zoek naar andere manieren om beelden te bespreken.

Terugblikkend op 50 jaar Alphoto probeer ik mij voor te stellen hoe het er aan het begin aan toe ging. Veelal ontwikkelden de leden zelf hun films en hadden zij thuis een donkere kamer met een vergrotingskoker om de foto's af te drukken.

Op de clubavonden werden denk ik net als nu ervaringen gedeeld. Welke film gebruik jij? Hoe verdun jij de ontwikkelaar en heb jij wel eens een film geforceerd ontwikkeld? Waar koop jij je fotopapier? Weet jij hoe je het beste kan doordrukken en tegenhouden en maak jij weleens een malletje? De camera's hadden toen nog vaste lenzen, inzoomen kon nog niet. Dat is een heel andere manier van fotograferen dan we nu doen. Fotografie was een ambacht en het ging om vakmanschap.

En toen.....kwam de digitale camera en de toverdoos, de computer. Dat zal binnen de club veel stof hebben doen opwaaien. Waarschijnlijk zullen er vóór en tegenstanders zijn geweest van de digitale ontwikkelingen. Leden die het bij het oude wilden houden en leden die wel wat zagen in de digitale fotografie. Uiteindelijk heeft de digitale fotografie het gewonnen van de analoge.

Onze club is met al deze veranderingen meegegroeid. Werden vroeger de foto's in passe partout getoond op de bok, tegenwoordig bekijken we de foto's op een beeldscherm. Maar één ding is gebleven: wij zijn als leden allemaal actief bezig met fotografie en dat doet iedereen op zijn of haar eigen manier.

We mogen blij zijn dat mensen die als hobby fotografeerden zich in het verleden hebben ingespannen om een fotoclub op te richten. Ik wil alle leden, en dat zijn er veel, bedanken die zich hebben ingezet en nog inzetten voor de club.

Kors de Bruin,
Voorzitter Alphoto

Inhoud

50 jaar vreugde in de fotografie	88
Geen doorstart	93
Alphoto nu	94

De fotografen

Hans Ader	52 - 53
Wiel Aretz	26 - 27
Hanna Bakkal	8 - 9
Pim Bakker	84 - 85
Rob Beerenfenger	60 - 61
Erik van den Berg	66 - 67
Fons Bitter	36 - 37
Jan Boot	42 - 43
Fred Bovée	68 - 69
Erik Brouwer	80 - 81
José Bruijsten	34 - 35
Kors de Bruin	86 - 87
Bert Edens	50 - 51
Johan Elzenga	24 - 25
Marjke Groot	76 - 77
Martine Grootendorst	78 - 79
Hans ter Hoek	12 - 13
Hannie van der Hoorn	28 - 29
Rob IJsselstein	18 - 19
Lein Kaland	44 - 45

Rob de Koning	70 - 71
Bart Lamie	62 - 63
Henk Langerak	16 - 17
Frederiek van der Linden	58 - 59
Jaap van der Linden	20 - 21
Jean Makkinje	30 - 31
Gertjan van Midden	38 - 39
Hans Mol	32 - 33
Jan Neleman	6 - 7
Diti Oudendag	54 - 55
Martin Pagie	14 - 15
Gerard Persoon	74 - 75
Fred Peters	64 - 65
Ronald de Rooij	22 - 23
Rob Spaans	48 - 49
Rieni Stolwijk	46 - 47
Bert Uyttenbroek	10 - 11
Ciska van Veen	82 - 83
Frans Vervuurt	56 - 57
Richard van Vliet	72 - 73
Kees Wenting	40 - 41

Jan Neleman †

In 2006 maakte Jan met zijn eerste digitale camera een serie foto's van houten kerkjes in IJsland.

Jan was ere-lid van Alphoto. Hij overleed begin 2026.

In De Oude Wereld geven deze Romeinse zuilen een indruk van hoe het er vroeger in Alphen heeft uitgezien

Aan de zijkant van het Archeon ligt een afgesloten brug die een rustige sfeer bevestigt

Bert Uyttenbroek

Zaandam

Alphoto 50

Leiden

Hans ter Hoek

Minimalistisch lijnenspel in het landschap, Noord-Frankrijk

Versteende “zeewezens” aan de Opaalkust, Noord-Frankrijk

Martin Pagie

Uit de serie verlaten Griekse huizen ``Bedgeheim``

Straatfotografie Inspirerende onderwijzeres

Henk Langerak

Klooster van de Heilige Drieëenheid op een bergtop in Meteora, Griekenland

Moeder met kind gefotografeerd in Kasana en gecombineerd met een foto van de ondergaande zon in de Okavango Delta, beide in Botswana

Rob Ijsselstein

De ochtenden van zonnig dagen zijn voor mij puur genot. Hier een foto die die sfeer op een herfstdag weergeeft. De Haagse vijver in het Haagse Bos

Het geluid van tienduizenden spreeuwen, die over je hoofd vliegen, maakte grote indruk op mij. De foto is genomen west van Kampen in Overijssel.

Jaap van der Linden

Gek, dat vroeg ik me gisteren ook af.

De Gazelle- led bel

Ronald de Rooij

Jong geleerd.....

.....Oud gedaan

Johan Elzenga

Het vestingstadje Heusden, Noord-Brabant, bij zonsondergang. Gefotografeerd met een drone

Wiel Arets

Jonge gaaien willen gevoerd worden en belagen hun moeder

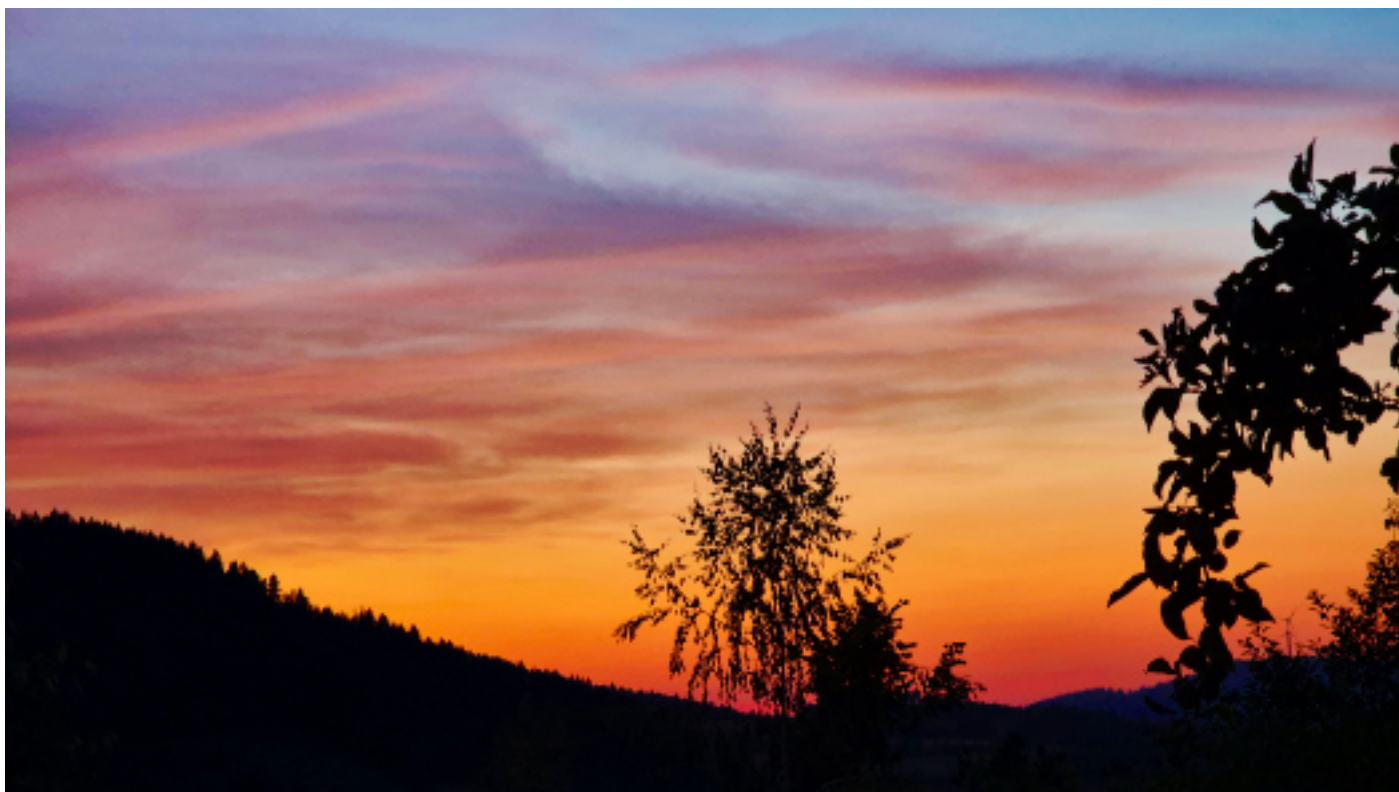
Mistige ochtend op de Nieuwkoopse Plassen

Hannie van der Hoorn

Zomeravond in het Zwarte Woud.

Het late zonlicht kleurt het uitzicht in oostelijke richting in Indigo Blauw en Cadmium Geel.

Een uur later verschijnt in het westen een compleet kleurenpalet boven de heuvels.

Jean Makkinje

Trappenhuis in een verlaten gevangenis in België. Best indrukwekkend hoe dat dat indertijd ging.
Mooie Urbex Locatie.

Callanisch Stone Circle. Eiland Lewis Western Islands UK Bezocht ik een paar jaar geleden op mijn Eiland Rondreis, Diverse eilanden bezocht. lijkt een beetje op Stonehenge.

Hans Mol

Reflectie

De Haeck - wilde narcissen

Waar een dubbele fotografie en gouden zonsopgang en een rustige weerspiegeling samenkomen in één sfeervol beeld.

Tussen licht en stilte ontvouwt zich de lente, ingezoomd op de schoonheid van de wilde kievitsbloemen

Fons Bitter

The Dutch Beauty on the Bike

Don't Shoot the Messenger

Het havenhoofd bij Vliissingen bij stormachtig weer.

Een dubbelopname van het strand bij Vlissingen.

Kees Wenting

Portret van Taha Khalid, vluchteling uit Pakistan

's Nacht in de polder bij Aarlanderveen

Jan Boot

Trier, Romeinse stadspoort Porta Nigra noordzijde

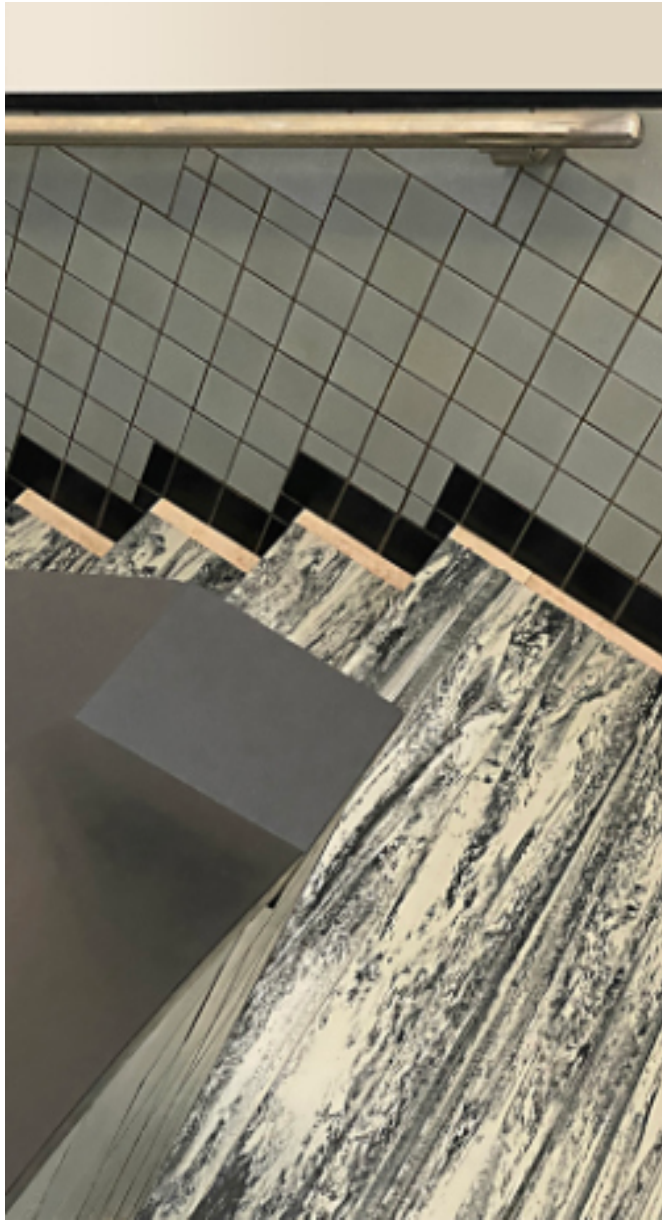

Trier, Romeinse stadspoort Porta Nigra zuidzijde

Lein Kaland

Trappenhuis in het Rijksmuseum, Amsterdam

Trappenhuis in het Kunstmuseum, Den Haag

Rieni Stolwijk

Weerkaatsing in de ruit, zo lijkt het een dubbel-belichte foto.

Korstmossen zijn kleine wonderdjes..

Rob Spaans

De Oude Rijn vanuit een ander perspectief: Leiden

De Oude Rijn vanuit een ander perspectief: Alphen aan den Rijn

Bert Edens

Wereldhavendagen Rotterdam 1

Wereldhavendagen Rotterdam 2

Hans Ader

Station Utrecht. ik vond en vind dit een mooie zwartwit foto daar ik ook graag zwartwit foto's wil maken

Spelen met sluitertijd en lens . Kwam mooi uit en zeker ook de details die toch nog te zien zijn.
Genomen in Amsterdam Centrum tijdens kerst

Diti Oudendag

Ezumakeeg : Je kunt daar mooie vogelfoto's maken

Hommel hospitaal

Frans Vervuurt

Hollen en stilstaan

No room with a view

Frederiek van der Linden

Winter in eigen tuin. Oude bladeren van de appelboom met rijp. Diepgang

Zomer in eigen tuin. Een bij zoekend naar nectar tussen de bloeiende lavendel. Vrolijkheid

Rob Beerenfenger

Bij 50 jaar Alphoto mogen beelden van

het Archeon niet ontbreken

Een groep vale gieren vechtend voor hun maaltijd in de Spaanse Pyreneeën.

Crossmotoren nek-aan-nek in de race door het stof in Gouda.

Fred Peters

Architectuur blijft boeiend zowel oud.....

.....als nieuw

Erik van den Berg

Grand Canyon North Rim, Arizona (USA), 2014

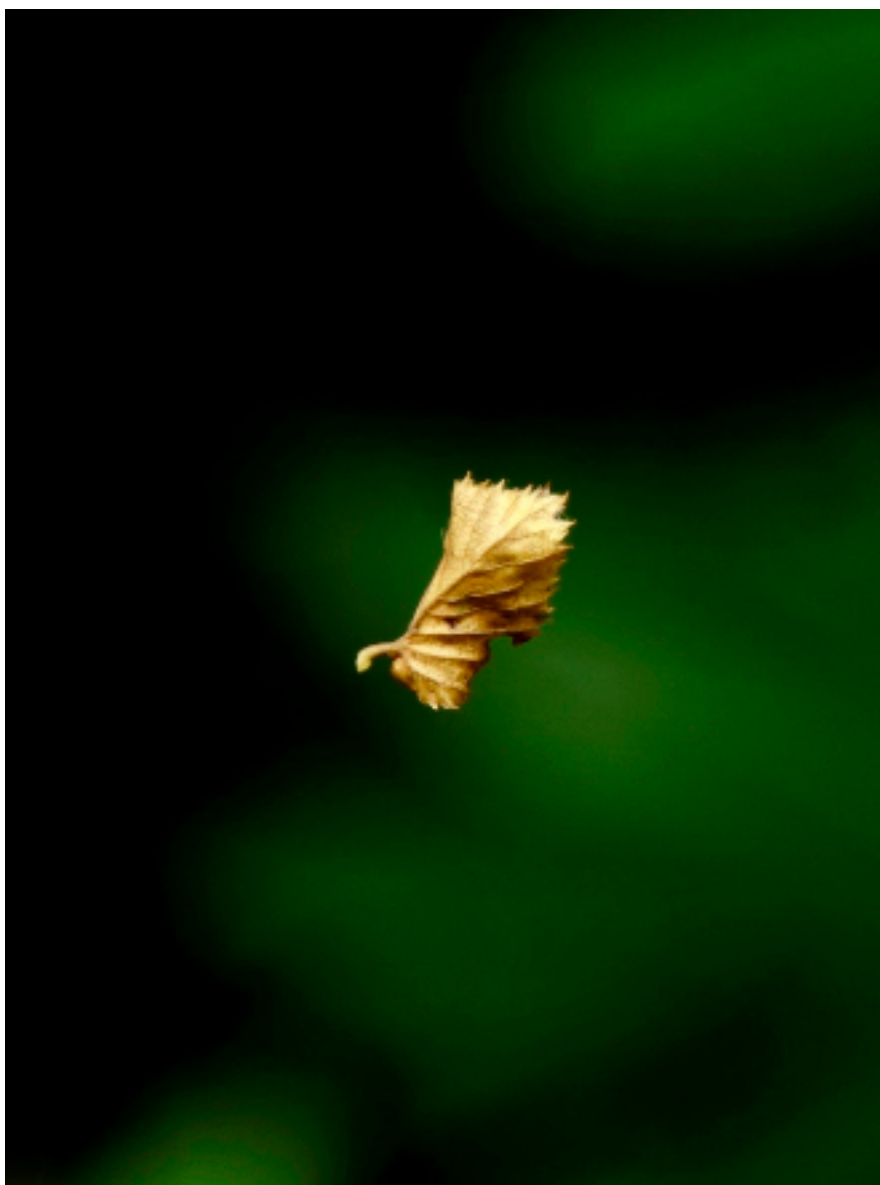

Loenen, Veluwe, 2021

Fred Bovée

Namibië, Kolmanskop, Het huis wordt door wind en zand langzaam gesloopt.

Tijdens herfswandeling. Het blad is gevangen in enkele spinragdraden.

Rob de Koning

Deze foto is van mijn kleindochter. Het gezicht scherp krijgen, waar vervolgens mooi licht in de ogen zit, was hier de kunst.,.

Portretfotografie gecombineerd met studio belichting. In een combinatie waarin de aanstaande moeder teder over haar buik het nog ongebooren kindje streelt

Richard van Vliet

Bonaire: Ismaël (93) met zijn ouders

Japan: have a nice day !"

Ondanks de regen liet de Kolibrievlinder zich toch zien. Hij vloog met zijn snel bewegende vleugels niet naar de vlinderstruik maar naar de stokroos in mijn tuin.

Vanuit de rijdende bus zag ik deze muurschildering op het eiland Amtae-Myeon (Zuid-Korea). Ik had mijn toestel paraat. Tijd om na te denken was er niet. Maar dit was de beloning.

Marijke Groot

Vissershuisje bij La Rochelle

Surfer in de Atlantische Oceaan

Martine Grootendorst

Rust en eenvoud in een kustlandschap

Engels gras, sterke plant groeiend tussen steen

Erik Brouwer

Schipper met scheepskat op het roefje van z'n pleziervaartuigje in het Aarkanaal.

Drie vrolijke in zwierige pastelkleuren geklede jongedames aan de wandel langs de Zegerplas. Wat heeft de middelste in haar vingers? Het heeft in elk geval de aandacht van haar vriendin (of zus?) .

Ciska van Veen

Ierse kust

Keltische begraafplaats Ierland

Dansfoto op een plein in Nyons, Frankrijk, waar een salsaband speelde.

Amerikaanse zeearend. Foto gemaakt in roofvogelpark Berkel en Rodenrijs. Alsof hij wil zeggen "Donder op met die camera!"

Kors de Bruin

Kolibrievlinder

Tombe Filips de Stoute (1342-1404) Dijon, Beeldhouwer Klaas Sluter uit Haarlem

50 jaar vreugde in de fotografie

Door Henk Langerak

Wat bezielde de oprichters van Alphoto toen zij in het najaar van 1976 deze vereniging oprichtten? Wilden zij de fotografie in Alphen naar een hoger plan tillen, de kwaliteit van de (amateur)fotografie verbeteren door elkaar te stimuleren? Of stond hun gewoon een gezelligheidsvereniging voor ogen waarbij fotografie de bindende factor was?

Het eerste officiële stuk van de kersverse club, het verenigingsstatuut, laat hierover flinke ruimte open: "De vereniging stelt zich ten doel het bevorderen der fotografie in de ruimste zin des woords". En ook met de beschrijving van de manier waarop dit doel bereikt kan worden kon je nog alle kanten op: "...het organiseren van werkavonden, lezingen, cursussen, demonstraties, tentoonstellingen, wedstrijden en het inrichten en in stand houden van een fotografische bibliotheek."

Het klinkt allemaal heel erg ambitieus, maar het zegt eigenlijk niets. Het komt zelfs een beetje onzeker over. En in feite ligt daar ook al de oorsprong van latere problemen binnen de club. Want op gezette tijden klonk - soms geuit door leden, soms door het bestuur - de vraag: wat willen we eigenlijk? Misschien komt het ook omdat de oprichters - voorzitter Huub Hoevenagel, secretaris Hans Bes en penningmeester Henk Ridderikhof - ook niet heel lang vooruit durfden te kijken. De vereniging is op 6 september 1976 "aangegaan" voor een tijdsduur van 29 jaar en 11 maanden.

We zijn met Alphoto dus al 20 jaar over de datum!!!

Nu is die vreemde tijdsbepaling gelukkig wel eerder

opgemerkt, want enkele jaren na de oprichting repareerde het bestuur dit en maakte er "voor onbepaalde tijd" van.

Over de opzet van Alphoto is een nieuwsbrief twee maanden na de oprichting ook wel wat helderder: "De bedoeling van Alphoto is om ieder lid meer vreugde in de fotografie te laten beleven". Maar de leden hoeven niet te verwachten dat er "een breed scala aan ervaren fotografen staat te popelen om hen binnen een paar weken alle technische kneepjes van de fotografie bij te brengen."

"De weg naar het perfect afleveren van een plaat (...) is erg lang. Een goede amateurfotograaf die houdt van zijn hobby heeft dit er graag voor over." Bedoeld wordt daarmee dat je pas beter gaat fotograferen als je er zelf flink wat tijd in steekt. En dat Alphoto geen opleidingsinstituut is.

Dat is eigenlijk nog steeds zo, al is er in de afgelopen 50 jaar wel wat veranderd. Analoge fotografie heeft plaats gemaakt voor digitaal werk. Dia's worden niet meer gemaakt. PhotoShop heeft de plaats ingenomen van de donkere kamer en amateurfotografen zijn hobbyfotografen geworden.

Maar bij Alphoto is in al die jaren ook veel hetzelfde gebleven. Leden laten in principe nog steeds tenminste één keer per jaar een serie foto's aan elkaar zien. Dat heet nu Fotoronde en vroeger o.a. Serie van 10. Er worden nog altijd fotografische uitstapjes gemaakt en er worden werkgroepen gevormd, waarvan de leden uiteindelijk een gezamenlijke presentatie geven.

Ook aan de spreiding van leden over de regio is weinig veranderd. Het merendeel komt vanzelfsprekend uit Alphen, maar leden wonen ook in Koudekerk aan den Rijn, Nieuwkoop, Bodegraven, Boskoop, Waddinxveen en Leiderdorp.

Wat opvalt als je de ledenlijsten uit 50 jaar doorneemt is dat de mannen altijd in de meerderheid zijn. En dat die ook doorgaans al aardig op leeftijd zijn. Het deed toenmalig secretaris George Pouw in zijn jaarverslag in april 1997 verzuchten: "Nieuwe instroom is belangrijk want we moeten erop letten dat de opkomst bij de clubavonden niet bepaald gaat worden door de openingstijden van het bejaardentehuis."

Johan Elzenga, na het overlijden van Jan Neeleman, het langst lid van Alphoto, heeft er wel een verklaring voor:

"Fotografie is een hobby die toch wel wat tijd en geld kost. Als je pas getrouwd bent en kinderen hebt, gaat de aandacht daar in eerste instantie heen. Vervolgens ga je de kinderen fotograferen en als die groter worden ontdek je

dat ook het maken van andere foto's leuk is en dat je daarover met anderen van gedachten wilt wisselen. Het heeft dus gewoon tijd nodig."

Door de jaren heen is het ledental redelijk constant, zo rond de 40, met een uitschieter naar boven tot rond de 60 en naar onderen tot 17. Het verloop was altijd vrij hoog, waardoor er relatief weinig leden met veel "dienstjaren" zijn. Jan Neeleman - in januari overleden - meldde zich kort na de oprichting aan. Hij was 13 jaar penningmeester en was sinds 1996 erelid. Johan Elzenga is 45 jaar lid en is een jaar of 10 voorzitter geweest. Richard van Vliet en Hans ter Hoek werden begin jaren 90 lid van Alphoto. Fred Peters is al ruim 25 jaar lid. Zij behoren tot een trouwe kern van oudgedienden, maar een groot deel van

de leden heeft zich pas in de laatste 10 jaar bij Alphoto aangesloten.

Zij hebben daardoor een interessante trektocht langs de verenigingslokalen in Alphen gemist. Alphoto begon in het Baarhuis (later restaurant De Meiden, nu De Tapperij), en kwam vervolgens bijeen in de Toermalijnschool in de Diamantstraat (1976-1978), Chr. Technische school (1978), enkele maanden in

een zaaltje van het toenmalige Hotel-Restaurant Marx in de Julianastraat, op de plaats waar nu Hoogvliet is gevestigd, het lokaal van de postduivenvereniging Alphen Vriendenclub aan de Piet Heinstraat

(1979-1986), De Boterbloem aan de Boterbloemweg (1986-1999), Gebouw Nabij (1999-2005), Swaenswijk, achter de Maranathakerk (2006-2021) en nu al 5 jaar in Parkvilla.

De eerste jaren beginnen de clubavonden met het bespreken van zwart-wit afdrucken en komen na de pauze dia's aan bod. Later voegden eigen kleurenfoto's zich ertussen. In die eerste decennia waren er ook nogal eens technische avonden over cameragebruik, over lenzen, over de gradaties van diverse kleinbeeld- of rolfilms, over papiersoorten en het werk in de donkere kamer.

Hoeveel foto's mag je tijdens je fotoronde laten zien? Dat is ook een terugkerend discussiepunt. Zijn dat er 20, 15, 12, 10 of slechts 8? Hoe minder, hoe meer tijd

Alphoto in 2015

er aan de bespreking van elke foto kan worden besteed. Welk getal er ook wordt vastgesteld, er zijn altijd mensen die er overheen gaan. Al is het de laatste jaren in elk geval niet meer zo erg als in de begintijd toen één lid rustig met 200 dia's kwam aanzetten.

De laatste jaren gaat het nog uitsluitend om de foto's en is er nog zelden uitleg over cameragebruik of een bewerkingstechniek. Wel staat zwart-wit fotografie weer volop in de belangstelling. De presentatie is ook aangepast. Het begon met foto's in passe partouts op de bok, daarna met digitale presentatie via een beamer op een scherm en nu via een laptop op een 4K tv-scherm.

Clubbladen verschijnen eerst in druk, later alleen digitaal. Ze veranderen van uiterlijk en van naam, afhankelijk van de eindredacteur. In de beginjaren veel uitleg over technische mogelijkheden, later voornamelijk vooruitblikken en verslagen op en van de clubavonden. Het laatste clubblad De Zoeker stopte in 2023 bij gebrek aan een nieuwe eindredacteur.

Tot de hoogtepunten in de geschiedenis van Alphoto behoren o.a. de samenwerking met de Historische Vereniging waarbij locaties van oude foto's opnieuw werden vastgelegd door leden van Alphoto, een fotoproject bij de Muziekschool die uiteindelijk alle geëxposeerde foto's kocht, een foto-actie met muziekvereniging Con Brio, een fotowedstrijd tijdens de culturele markt in winkelcentrum De Ridderhof (1983) waarbij het publiek mocht jureren, de fotogra-

fische opluistering van de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie in het zwembad De Thermen en een grote fotowedstrijd bij het 20-jarig bestaan in 1997, waarbij de hoofdprijs een ballonvaart was.

Sinds 2018 nodigt Alphoto elk jaar een Nederlandse topfotograaf uit om die in een samenwerking met theater Parkvilla aan een groot publiek te presenteren. Deze fotolezingen worden goed bezocht en hoog gewaardeerd. We begonnen met voormalig fotograaf des Vaderlands Jan Dirk van der Burg. Daarna volgden Sacha de Boer, Ilvy Njiokiktjien, Klaas Jan van der Weij, Theo

Bosboom, Eddy van Wessel, Govert de Roos, Ruben Smit, Eddo Hartmann en dit jaar Bart Maat.

Uitje naar Schokland - 2016

Nog meer hoogtepunten: een foto-weekeind Twente in 2019, een fotoreis naar Schotland in 2020, de Fotoweek in 2015 waarin we heel Alphen uitnodigden om deel te nemen aan een fotowedstrijd in samenwerking met de Mediamarkt, om presentaties en minicursussen bij te wonen van onze leden, om hun foto's te laten beoordelen, om mee te doen aan een fotowandeling en nog veel meer.

En we maakten gezamenlijk foto's voor een brochure van de verlichte boerderijenroute, van windakkers voor de historische vereniging in Boskoop, van feestelijkheden op Koningsdag voor de Oranjevereniging in Alphen en voor Het Centrum voor Architectuur en Stedenbouw (CAS) waaruit twee exposities ontstonden: Jong Alphen en Alphen anders bekeken. Met de foto's van de laatste

expositie werd een gelijknamig boekje uitgegeven.

Verder kunnen we trots zijn dat wij ons met online-bijeenkomsten staande hebben gehouden tijdens de Coronaperiode, waardoor er slechts enkele leden zijn afgehaakt.

De jaarlijkse fototentoonstelling mag ook tot de hoogtepunten worden gerekend. Soms projectmatig, soms alleen een selectie uit de jaarwedstrijd. De locaties waren wisselend. Van Expressie 70 tot de bibliotheek en van de Vergulde wagen tot het Stadhuis. Van de Mediamarkt tot theater Castellum. En sinds de samenwerking met Parkvilla laten we jaarlijks in de foyer de inzendingen en winnaars van onze Jaarwedstrijd zien.

Uitwisselingen met andere fotoclubs waren er in de loop der jaren ook. Maar het bleef daarbij vaak bij één keer uit en één keer thuis spelen. Alleen de uitwisseling met de Selby Camera Club uit Yorkshire heeft ruim 15 jaar stand gehouden, maar liep uiteindelijk door een dalend enthousiasme dood.

Hetzelfde geldt voor het lidmaatschap van de Fotobond, officieel Bond van Nederlandse Amateur Fotografen Verenigingen (BNAFV). Jarenlang deed Alphoto mee aan de clubwedstrijden en andere activiteiten van deze bond, maar de hoge contributie-afdracht en de tanende belangstelling van de leden deed het bestuur besluiten om in 2024 uit de bond te stappen.

Als je 7 ordners en zo'n 100 clubbladen doorleest dan blijkt dat Alphoto bijna net een mens is. Meestal kerngezond en blakend van energie, maar dan steekt een kwaaltje de kop op, blijkt een griepje toch wat ernstiger te zijn en moet er flink worden uitgeziekt.

Een strenge heemeester als gewezen (en overleden) bestuurslid Karel Maat, die toch al nooit verlegen zat om pittige formuleringen, ziet het in 2003 wel heel somber in. "Alphoto is dood", schrijft hij in een opgewonden brief aan het bestuur. "Al jaren is het jaarprogramma onveranderd. Het werk van vrijwel alle leden is volkomen voorspelbaar, elke vernieuwing, elke verandering, elke verrassing ontbreekt. Bij alle besprekingen is eveneens het commentaar voorspelbaar". En ook: "De saaiheid wordt nog versterkt doordat iedereen elke avond vrijwel steeds op

dezelfde plek in de zaal zit." Hij voorspelt dat wanneer er geen drastische veranderingen worden doorgevoerd Alphoto binnen afzienbare tijd kan stoppen. "Aan alle kanten is het leven er namelijk al uit."

Een van de terugkerende problemen bij Alphoto, en eigenlijk bij elke fotoclub is de wijze waarop foto's worden besproken. Hoe doe je dat precies, in groepjes of met de hele zaal? Hoe hou je het aantrekkelijk voor zowel de beginnende als de gevorderde fotograaf? Gebeurt het te kritisch dan

Verhuizing naar Parkvilla 2021

haken de nieuwelingen geschrokken af; is men te aardig dan wordt het gezapig en vinden de gevorderde leden het niet interessant meer. In de loop der jaren zijn er verscheidene leden die zich hierover kritisch uitten in brieven aan het bestuur.

In een ongedateerd stuk aan het bestuur tempert Johan Elzenga de gemoederen: "Zo goed als er onder de amateurschilders maar een heel enkele kunstenaar zal zitten, zo geldt dat ook voor amateurfotografen. Waarom kunnen we dat toch niet accepteren? "

Uit de stapel ordners en jaarverslagen blijkt dat één keer eerder, in 1988, de club al eens bijna dood is verklaard. Toen niet omdat de gemoederen hoog opliepen, maar juist omdat er nauwelijks iets gebeurde. "Het had weinig gescheeld of u had een voorstel tot opheffen aangetroffen" schrijft de secretaris in zijn jaarverslag. Het laatste seizoen werd het slechtste van de afgelopen jaren genoemd. "Het lag aan ons, het bestuur, en het lag vooral ook aan u, de leden, die dit seizoen massaal wegbleven en weinig of geen enthousiasme toonden".

Sprekers stonden voor een bijna lege zaal; voor besprekavonden en wedstrijden werden nauwelijks foto's ingeleverd. "Het was bar en boos. De paar leden die op clubavonden kwamen opdagen lieten zich gezapig amuseren zonder er zelf maar iets aan bij te dragen." Toen vervolgens een activiteitencommissie de schouders eronder zette

kwam het allemaal toch weer goed.

De laatste jaren mogen we over de belangstelling zeker niet klagen. De opkomst op de clubavonden - 3 keer per maand - is zeer goed. De belangstelling voor de foto-uitjes - één keer per maand - is wisselend, afhankelijk van het onderwerp en het doel. Maar gemiddeld doet toch een derde van de leden wel mee om vervolgens enkele weken later de resultaten op de clubavonden te tonen. Voor het

Uitje Buursezand, Twente - 2019

inzenden van Vrij Werk – gemiddeld ééns per maand – is veel animo. Kortom Alphoto is met 50 jaar kerngezond.

Als je dat alles overziet dan kun je maar tot één conclusie komen: alles wat de oprichters in hun hoofd hadden is toch eigenlijk wel uitgekomen. Op één ding na: van de fotografische bibliotheek die

aangelegd zou worden heeft nooit iemand meer iets gehoord.

Dit is een ingekorte en geactualiseerde versie van een tekst die eerder verscheen bij het 35-jarig bestaan van Alphoto.

Geen doorstart

Dat Alphoto in haar huidige vorm al 50 jaar bestaat lijkt geen twijfel. Dat blijkt alleen al uit de oprichtingsakte in het archief. Maar jarenlang was het onzeker of onze fotoclub niet een voortzetting, doorstart of heroprichting zou zijn van een eerdere fotoclub die ook Alphoto heette en al in 1953 was opgericht. In dat geval zouden we meer dan 70 jaar bestaan.

Huib Hoevenagel, de eerste voorzitter van Alphoto, leeft nog en komt met de oplossing. "Ik was pas verhuisd van Den Haag naar Alphen, fotografeerde veel en vroeg me af of er een fotoclub was waar ik me bij kon aansluiten. Ik hoorde dat die in het Baarhuis zou zitten, maar toen ik daar ging vragen wist niemand ervan. Al lagen er nog wel wat foto's van ene Piet de Pater".

Deze De Pater blijkt wel voorzitter geweest te zijn van het oude Alphoto, maar Hoevenagel (nu 89) heeft hem nooit ontmoet. "Ik zocht andere fotografen om samen over foto's te praten en toen heb ik maar een advertentie in de krant gezet".

Al snel waren er genoeg gegadigden om op gezette tijden bijeen te komen. Maar waarom dan de naam Alphoto opnieuw gebruiken? "Ik weet het niet meer precies", zegt Hoevenagel, "ik kende die naam niet en misschien heeft één van de leden dat toen geopperd."

Hij belt Hans Bes, de eerste secretaris van de huidige club, die nu in Amsterdam woont, misschien herinnert hij zich meer. Maar die zegt: "Ik weet niet beter dan dat we dat mooi vonden klinken. Een fotoclub in Alphen, dan combineer je dat in Alphoto".

De twee vroegere bestuursleden zeggen niets te

weten van een eerder Alphoto en kenden ook geen mensen die daar lid van waren. Ze kunnen zich in elk geval niet herinneren dat leden van het oude Alphoto zich voor het nieuwe Alphoto hebben aangemeld.

Daarmee is de vraag die we ons jarenlang stelden opgelost. Alphoto was een volledig nieuwe fotoclub!

Toch nog even terugkijken naar het eerste Alphoto.

Het archief van het Dagblad van Rijn en Gouwe (nu AD Groene Hart) is niet digitaal ontsloten en daarom moeten we het van drie Leidse kranten hebben.

De vereniging begint in 1953 als Alphenense amateur-foto- en filmclub Alphoto, zo is te reconstrueren aan de hand van berichten in de Nieuwe Leidsche Courant, Leidsch Dagblad en Leidse Courant. Kort na de oprichting wordt er al geëxposeerd in het toenmalige museum aan de Rijnkade. De clubavonden - één keer per maand - worden afwisselend gehouden in de kantine van uitgeverij Samsom, café Marx en hotel Toor, waar een enkele keer de voorraadkelder wordt gebruikt als donkere kamer.

Exposities werden in die eerste levensjaren van het vorige Alphoto ook gehouden in het kerkelijk centrum De Bron, bij boekhandel Van Wieringen in de Julianastraat en in de Openbare Bibliotheek. In 1954 wordt een fotocursus aangekondigd waarin de destijds nog florerende plaatselijke fotowinkels Van Elk, Laros en Foto Lux hun medewerking verlenen. In 1955, twee jaar na de oprichting, zijn er al foto's van Alphoto geselecteerd voor de internationale expositie De Kunstsalon in Amsterdam.

De Leidse Courant meldt in 1958 dat voorzitter P. de Pater "als deskundig fotograaf" een schat van

opname-materiaal heeft verzameld tijdens een drie weken durende vakantie reis per scooter door Scandinavië. Zo'n 150 dia's toonde hij aan de leden van de club, "hun verloofden of echtgenoten" en voor personeel van uitgeverij Samsom, waar De Pater werkte.

Na 1961 valt er weinig meer te lezen over het oude Alphoto. In 1966 en in 1972 worden er nog één keer exposities aangekondigd. In een uitgebreid bericht over de activiteiten tijdens de viering van 50 jaar Alphen aan den Rijn in 1973 wordt één regeltje besteed aan de fotoclub: "Alphoto projecteert eigen opnamen".

Het laatste bericht dateert van 1974. Een kort bericht meldt dat Alphoto samen met cursisten van Expressie 70 exposeert in Het Baarhuis.

Daarna blijft het stil tot 1976, wanneer Huub Hoevenagel in het Baarhuis informeert of er een fotoclub bestaat, niemand zich dat nog herinnert hij besluit een nieuwe club op te richten die toevallig dezelfde naam krijgt.

Alphoto Nu

Wat de techniek betreft is Alphoto met zijn tijd meegegaan. De spiegelreflex, die 15 jaar geleden door vrijwel iedereen werd gebruikt, is enigszins op zijn retour. Zo'n 60 procent van de leden is overstapt naar een systeemcamera. Op één lid na, die kiest voor bridge, blijft de rest de spiegelreflex nog wel trouw.

Meer dan de helft van de leden (52,5 procent) fotografeert full frame. Iets meer dan een kwart blijft bij APS-C en 10 procent heeft voorkeur voor het midden formaat. En de rest kiest voor een compact camera, een ander systeem of weet het niet.

Die camera is in de meeste gevallen (45 procent) van Canon. Gevolgd door Nikon (20 procent) en Sony (17,5 procent). Fujifilm, Olympus, Hasseblad en Panasonic worden in veel mindere mate als eerste camera genoemd. Als we deze resultaten vergelijken met die van het 35-jarig jubileum dan blijkt dat de populariteit van Canon iets is afgenomen. Destijds werd dit merk nog door 60 procent van de leden als eerste camera genoemd.

De animo om zelf foto's te printen neemt af. Weliswaar is het percentage leden dat zelf geen foto's afdruckt met 52 procent gelijk gebleven, maar 15 jaar geleden gaf 37 procent aan dit soms te doen en nu is dat gedaald naar 17,5 procent. Daar staat tegenover dat nu 15 procent aangeeft nog altijd foto's af te drukken, terwijl dat 15 jaar geleden 11 procent was. Wel zegt ook 15 procent helemaal geen gedrukte foto's meer te gebruiken.

Dat geprinte foto's minder populair zijn blijkt ook uit het feit dat 30 procent van de leden van Alphoto geen printer meer heeft. Hebben ze nog wel een printer, dan is met 30 procent Epson het favoriete printermerk, gevolgd door HP (20 procent) en

Canon (17,5). De vorige keer was de volgorde Canon (55 procent), Epson (35) en HP (10).

Ruim de helft van de leden (55 procent) bewerkt zijn of haar foto's altijd. Vaak zegt 17,5 procent, soms 22,5 procent en een enkele keer 5 procent. Hiervoor worden de volgende bewerkingsprogramma's gebruikt:

Photoshop	22 keer
Adobe Lightroom`	11 keer
Affinity Photo	6 keer
FastStone	6 keer
Luminar Neo	4 keer
Gimp	4 keer
ACDSee	2 keer
Capture 1	2 keer
Photoshop Elements	1 keer
Adobe Express	1 keer
IrfanView	1 keer
Een ander programma	6 keer

Als je vraagt wat de leden van Alphoto het liefst fotograferen dan kiezen 33 van de 40 leden voor landschap/natuur, 25 leden voor architectuur, 21 voor straat/candid, 19 voor macro/close-up, 17 voor dieren/vogels/wildlife, 16 voor abstract, 9 voor portretten, en eveneens 9 voor sport en actie. Voor show en theater spreken 4 leden zich uit; 3 zouden ook meedoen met glamour en modellen en slechts 1 lid heeft belangstelling voor naaktfotografie. De leden mochten meer dan één voorkeur uitspreken.

Je kunt fotograferen ook op een andere manier indelen, namelijk op genre in plaats van op onderwerp. Dan kiezen 26 van de 40 leden voor reisfotografie, 22 voor zwartwit, 19 voor artistieke- of kunstofotografie, 14 voor reportage, eveneens 14 voor urbex en ook documentair mag op 14 aanhangers rekenen. Van de 40 leden kiest 11 voor experimenteel, 7 voor sociale fotografie, 6 voor beeldmanipulatie en 5 voor studiofotografie. Voor de

optie Anders kiezen dan nog 2 leden.

Wat verder opvalt is dat het behoorlijk lang duurt voordat iemand, die fotograferen als hobby heeft, besluit om lid te worden van Alphoto.

Twee derde van de leden fotografeert al langer dan 35 jaar (!), maar eveneens twee derde is korter dan 10 jaar lid. Daar komt bij dat, op één lid na, iedereen ouder is dan 60 jaar.

Slechts 5 leden fotograferen korter dan 10 jaar. In stijgende leeftijdsgroepen van steeds 5 jaar vind je elke keer 2 leden.

Bij het lidmaatschap van Alphoto zie je de volgende resultaten:

40 jaar en langer lid:	2
30 - 35 jaar:	1
25 - 30 jaar:	1
20 - 25 jaar:	1
15 - 20 jaar:	4
10 - 15 jaar:	6
5 - 10 jaar:	10
0 - 5 jaar:	13

En tot slot de leeftijden:

Jonger dan 40	1
60 - 65	5
65 - 70	4
70 - 75	17
75 - 80	10
80 en ouder	3

De enquête, die deze cijfers heeft opgeleverd, is aan het eind van het vorige seizoen gehouden. Alle leden van dat moment hebben er aan mee gedaan.

